

JUDr. Markéta Vaňková, primátorka města Brna
Rada města Brna

Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

SPOLEČNĚ, o.p.s.

Mendlovo náměstí 1a, 603 00 Brno

Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina

Mendlovo náměstí 157/1, 603 00 Brno

Email: vankova.marketa@brno.cz, posta@brno.cz, info@spolecne.info

Věc: Otevřený dopis Spolku Skutek primátorce statutárního města Brna JUDr. Markéty Vaňkové, Radě města Brna, společnosti SPOLEČNĚ, o.p.s. a zástupcům Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina k výsledku soutěže „Umělecké dílo k 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela“

Vážená paní primátorko Vaňková,
vážení členové a členky Rady města Brna,
vážení zástupci a zástupkyně obecně prospěšné společnosti SPOLEČNĚ, o.p.s.
vážení zástupci Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina,

obracíme se na vás v návaznosti na zveřejněné výstupy soutěže „Umělecké dílo k 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela.“

Oslovujeme vás z pozice organizace zastupující zájmy umělců, teoretiků, kurátorů a historiků umění, sdružené vlastní členskou základnou a profesními zájmy o oblast současného umění, mezi které spadá i oblast umění ve veřejném prostoru. Oceňujeme, že připomínka nadcházejícího výročí úmrtí Gregora Johanna Mendela vzbudila intenzivní zájem ze strany různých zainteresovaných skupin a ve výsledku vedla k uspořádání umělecké soutěže na jeho oslavu. Ceníme si skutečnosti, že diskutované dílo vzešlo z mezinárodní soutěže i faktu, že rozpočet soutěže přesahuje běžné lokální limity. S výsledky soutěže se ovšem zásadně neztotožňujeme.

Vybraný návrh považujeme za koncepčně podprůměrný, formálně retrográdní a umělecky nesoučasný. Návrh Jaromíra Garguláka obsahuje řadu problematických kvalit – ať již nadměrnou popisnost, tak i provedení z bronzu, které má v tomto konkrétním případě nahradit chybějící umělecké kvality zdáním důstojnosti a vážnosti.

Náš apel proti výsledku soutěže v sobě zahrnuje demokratický respekt i pochybnosti o proběhlé soutěži. Spolek Skutek se dlouhodobě zasazuje o transparentní výtvarné soutěže a profesionálně organizovaná výběrová řízení. Stejná očekávání máme od této soutěže, a to především pro faktický střet veřejných a soukromých prostředků při realizaci budoucího pomníku. I přesto že na webové stránce soutěže sochapromendela.cz zaštitěné organizací SPOLEČNĚ, o.p.s. momentálně chybí

relevantní data (zápis z jednání komise, a především představení ostatních návrhů) je z veřejně dostupných zpráv zjevné, že část odborné komise s výsledkem řízení zásadně nesouhlasila. Zarážející je i fakt, že diskutovaný návrh zvítězil o pouhý jeden bod, jistě tedy ne jasnou shodou poroty. Tuto situaci, zejména v kontextu podprůměrné kvality vybraného díla, považujeme za alarmující. Všechny zainteresované subjekty by podle našeho názoru mělo zajímat, proč členové komise zastupující odborný pohled na danou problematiku vyjádřili tak výslovně odpor s výsledkem soutěže.

Nadcházející 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela a význam jeho odkazu si zaslouží důstojné uctění. Uvědomujeme si historickou příležitost, kterou výročí a zamýšlený pomník nabízejí. Touto cestou se pokoušíme předejít blamáži, kterou realizace stávajícího vítězného návrhu bude znamenat pro město Brno a všechny zúčastněné. Ve svém přesvědčení vycházíme z vědomí, že řada našich měst (Praha – památník Okřídlený lev na Klárově; Ostrava – Pomník Věry Špinarové; České Budějovice – socha krále Přemysla Otakara II. ad.) podobnou zkušeností bolestně prošla. Cesta k odstranění nevydařených soch následně bývá často paradoxně komplikovanější než jejich entuziastická realizace. Příslušné problematické kauzy lze v médiích snadno dohledat. Jsme přesvědčeni, že by se město Brno nemělo dopouštět podobných omylů.

Nelze sázet na „jistotu“, že Gargulákův pomník časem zlidoví. Dvojsmyslný slogan „Čí je vina Hrachovina?“ pozvolna zaplňuje veřejný prostor již dnes. Přesáhl hranice města a začal vytvářet negativní obraz Brna. Jako zástupci významné části umělecké veřejnosti na vás apelujeme, aby byl výsledek soutěže přehodnocen a vybraný návrh realizován nebyl. K dalšímu jednání jsme vám plně k dispozici.

S pozdravem

za Spolek Skutek

Mgr. et Mgr. Alena Kunicová, předsedkyně

V Praze dne 20. února 2022

Spolek Skutek je profesní organizací sdružující osoby působící na poli vizuálního umění (umělce, kritiky, kurátory...), která vznikla, aby definovala a hájila zájmy osob svázaných s oblastí výtvarného umění. Sdružuje osoby různých uměleckých názorů, které si uvědomují, že solidarita a společná aktivita může kultivovat prostředí, v němž žijeme a tvoříme. Náplní činnosti je formulování problémů spjatých s působením na tuzemské výtvarné scéně a hledání a prosazování jejich systémového řešení.

<https://www.spolekskutek.cz/>

<https://bit.ly/vyrocnizprava-skutku-2018-2020>

<https://cs-cz.facebook.com/spolekskutek>

<https://skutkovapodstata.tumblr.com/>